

ÎNCHEIERE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Mîrzac Rodica, Mîrzac Andrei reprezentați de avocatul Covaliu Gheorghe,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Mîrzac Andrei și Mîrzac Rodica cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Mîrzac Rodica, Mîrzac Andrei și s-a menținut hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 29 mai 2018 BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mîrzac Andrei și Mîrzac Rodica cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii BC „Moldindconbank” SA a indicat că la data de 11 decembrie 2013, prin intermediul filialei „Renaștere” în calitate de creditor și Mîrzac Rodica, ca debitor a fost încheiat contractul de credit ipotecar nr.2/i/2013.

A invocat reclamantul că în temeiul contractului respectiv, banca și-a asumat angajamentul să acorde debitorului un credit în sumă totală de 1 000 000 de lei, pe termen de 240 luni, cu scadența finală la data de 11.12.2033.

La rândul său debitorul Mîrzac Rodica și-a asumat obligația să ramburseze creditul conform cap.3 alin.(1), precum și să achite dobînda și alte plăți aferente ce decurg din contractul respectiv.

A menționat reclamantul că în vederea garantării/asigurării executării în termen a obligațiilor debitorului Mîrzac Rodica, în temeiul contractului de fidejusiune nr.2/i/2013-f din 11 decembrie 2013, Mîrzac Andrei, în calitate de fidejutor, s-a obligat să răspundă cu averea proprie și să execute în mod solidar și integral obligațiile debitorului Mîrzac Rodica ce decurg din contractul de credit nr.2/i/2013 din 11.12.2013, în cazul în care ultima nu-și execută obligațiile pecuniare asumate în conformitate cu contractul de credit sus-indicat.

Astfel, banca și-a executat integral angajamentele asumate, dar pârâții, contrar prevederilor contractuale și legale în materie, nu și-au onorat obligațiile asumate privind achitarea creditului, dobânzilor și a plăților aferente rezultate din contractul de credit nr.2/i/2013 din 11 decembrie 2013.

A accentuat că potrivit calculului nr.00/10/2/2-10/357 din 21 mai 2018, datoria totală acumulată de către Mîrzac Rodica conform contractului de credit sus-menționat, constituie suma de 1 795 412,02 lei, formată din credit în sumă de 971 982,82 de lei dobînda neachitată în mărime de 529 977,11 lei, comision 29000 lei, penalitatea de întârziere pentru neplata la scadență a dobînzii în mărime de 242 408,75 de lei și dobînda de întârziere pentru neplata la scadență a creditului în mărime de 22 043,34 de lei.

Prin urmare, în vederea soluționării litigiului dat pe cale amiabilă și extrajudiciară, a relatat că la data de 13 martie 2018 și 12 aprilie 2018 a expediat în adresa pârâților reclamațiile nr.2-10/542 și n.2-10/738, prin care a solicitat achitarea datoriilor acumulate conform contractului de credit nr.2/i/2013 din 11.12.2013. Însă aceste reclamații au rămas fără răspuns, motiv pentru care s-a adresat în instanță cu prezenta acțiune.

A solicitat reclamantul încasarea în mod solidar din contul pârâților Mîrzac Rodica și Mîrzac Andrei a sumei totale de 1 795 412,02 lei și a taxei de stat în mărime de 50 000 de lei.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central acțiunea a fost admisă. S-a încasat în mod solidar din contul lui Mîrzac Andrei și Mîrzac Rodica în beneficiul BC „Moldindconbank” SA suma datoriei formate din creditul restant, dobînda contractuală, penalitatea în mărime de 1 795 412,02 lei și cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în mărime de 50 000 de lei, iar în total suma de 1845412,02 lei.

Prin decizia din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Mîrzac Rodica, Mîrzac Andrei și s-a menținut hotărârea din 14 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că, conform 1236 alin. (1) și (2) Cod civil, prin contractul de credit bancar, o bancă (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei persoane (debitor) o sumă de bani (credit), iar debitorul se obligă să restituie suma primită și să plătească dobînda și alte sume aferente prevăzute de contract. Contractul de credit bancar se încheie în scris.

Potrivit art.1238 Cod civil, în afară de dobîndă, părțile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

Dispozițiile art. 1240 alin. (1) Cod civil, statuează că părțile pot conveni asupra constituirii unor garanții reale (gaj), personale (fidejusiune) sau a unor alte garanții uzuale în practica bancară.

Conform art. 1146 alin. (1) și art. 1147 Cod civil, prin contractul de fidejusiune, o parte (fidejutor) se obligă față de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parțial, gratuit sau oneros obligația debitorului. Contractul de fidejusiune, pentru a fi valabil, trebuie încheiat în scris. În cazul în care fidejutorul execută obligația, viciul de formă se consideră înlăturat.

Norma cuprinsă la art. 1236 alin.(1) Cod Civil stipulează expres că la primirea unui credit bancar, debitorul se obligă să restituie suma primită și să plătească dobînda și alte sume aferente prevăzute de contract.

Conform pct.(1) alin..4 din contractul de credit, debitorul și-a asumat obligația de a plăti băncii o dobândă pentru utilizarea creditului, în valoare de 11%. Iar conform pct.(5) al aceluiași capitol din contract se prevede că pentru neplata la scadență a sumelor datorate pe credit, dobândă și comision, debitorul va plăti o dobândă suplimentară în mărime de 0,2 % de la suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere. Prin urmare, se vor reține ca fiind întemeiate argumentele intimatului că părțile au prevăzut o sancțiune pecuniară atât pentru nerestituirea corpului creditului, cât și pentru nerestituirea dobânzii.

Iar, apelanții prin apelul depus au făcut o confuzie între dobânda legală, prevăzută ca plată a împrumutului care a fost acordat de bancă și dobânda de întârziere, care se calculează în caz de neîndeplinire a obligațiilor pecuniare asumate.

În ceea ce privește argumentul apelanților că după adoptarea hotărârii imobilul ipotecat a fost vândut, iar din momentul preluării bunului ipotecat intimatul urma să înceteze calcularea dobânzilor și altor sume aferente, reieșind din faptul că are loc stingerea creanței – datoriei și dubla încasare a datoriei, instanța de apel a apreciat ca neîntemeiat argumentul deoarece: norma cuprinsă la art. 1236 alin.(1) Cod Civil stipulează expres că la primirea unui credit bancar, debitorul se obligă să restituie suma primită și să plătească dobânda și alte sume aferente prevăzute de contract. Prin urmare, temeiul legal privind încetarea dreptului de a calcula dobânzi, penalități și alte sume aferente este stingerea creditului primit, fapt ce nu s-a constatat în speță.

La 11 decembrie 2019, Mîrzac Rodica, Mîrzac Andrei reprezentați de avocatul Covaliu Gheorghe a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

Ca temei de drept a invocat prevederile art. 432, alin.(2) lit. a,c.) din Codul de procedură civilă care statuează că, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 31 octombrie 2019.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel a fost declarată la 11 decembrie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 10 ianuarie 2020 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f. d.156), iar potrivit avizelor de recepție acesta a fost recepționat de către BC

„Moldindconbank” SA la 14 ianuarie 2020 (f.d.157).

Prin referința depusă la 30 ianuarie 2020 BC „Moldindconbank” SA a solicitat respingerea recursului depus de Mîrzac Rodica, Mîrzac Andrei reprezentați de avocatul Covaliu Gheorghe ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie

capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Mîrzac Rodica, Mîrzac Andrei reprezentați de avocatul Covaliu Gheorghe.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Mîrzac Rodica, Mîrzac Andrei reprezentați de avocatul Covaliu Gheorghe.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru